

Νόμοι της Ομοιοπαθητικής

Η ομοιοπαθητική είναι μια ιατρική επιστήμη 200 ετών που βασίζεται στη θεμελιώδη αρχή της ενεργούς και ισχυρής διέγερσης του σώματος με στόχο την αυτοϊαση. Βασικό αξίωμα είναι ότι ο ανθρώπινος οργανισμός –στην ουσία, κάθε οργανισμός– διαθέτει μοναδικούς και πολύπλοκους μηχανισμούς για να διατηρεί τις ισορροπίες του. Μέσα σε συνθήκες συνεχών πιέσεων σε σωματικό, συναισθηματικό και πνευματικό επίπεδο, τέτοιου είδους εξισορρόπηση είναι απαραίτητη για την επιβίωση.

Την έννοια της «ζωτικής δύναμης» στην ομοιοπαθητική την αντιλαμβάνεται κάθε άνθρωπος ως ενέργεια ζωής. Δεν είναι εύκολα μετρήσιμη, αλλά απτά υπάρχει μια ενεργειακή αλλαγή κατάστασης.

Όλοι μας ταυτιζόμαστε με τη δύναμη της ζωής όταν νιώθουμε εντυχιμένοι, ενθουσιασμένοι και γεμάτοι αγάπη. Ένα κομμάτι αυτής της δύναμης αντιλαμβανόμαστε και όταν αναπτύσσουμε συμπτώματα. Όποτε είμαστε αγχωμένοι ή γεμάτοι τοξίνες, νιώθουμε πιο περιορισμένοι, αδύναμοι και εκδηλώνουμε διάφορα συμπτώματα. Όλα αυτά αντιπροσωπεύουν τη ζωτική δύναμη που παλεύει να ανασυνταχθεί.

Οτιδήποτε ενισχύει αυτή τη ζωτική ενέργεια –τεχνικές χαλάρωσης,

άσκηση, ύπνος, αποτοξίνωση – βοηθάει καθιστώντας την πιο αποτελεσματική. Η ομοιοπαθητική, από την άλλη πλευρά, φαίνεται να αυξάνει ευθέως ανάλογα την ποσότητα ζωτικής ενέργειας που διαθέτουμε. Ασθενείς που θεραπεύτηκαν ακολουθώντας ομοιοπαθητική αγωγή επιβεβαιώνουν ότι οι πιέσεις μπορεί να εμφανίζονται και να φεύγουν στη διάρκεια της ζωής μας, αλλά και το όριο αντίδρασης του οργανισμού μας αυξάνεται ευθέως ανάλογα.

Ο Νόμος των Ομοίων

Μια θεμελιακή διαφορά ανάμεσα στην ομοιοπαθητική και την αλλοπαθητική (ορθόδοξη) ιατρική είναι η στάση τους απέναντι στα συμπτώματα. Σύμφωνα με την ομοιοπαθητική άποψη –είτε πρόκειται για το διανοητικό, συναισθηματικό ή σωματικό επίπεδο – όλα τα συμπτώματα είναι ενδείξεις ότι το σώμα προσπαθεί να θεραπευτεί. Άλλωστε, ο όρος «ομοιοπαθητική» προέρχεται από το *όμοιο-* και το *-πάθος*.

Αντίθετα, ο όρος «αλλοπαθητικός» προκύπτει από το *άλλο-* και το *-πάθος*. Η αλλοπαθητική ιατρική αντιμετωπίζει τα συμπτώματα ως ένδειξη κάποιας ανωμαλίας ή ως προειδοποίηση του οργανισμού. Επομένως, η αλλοπαθητική προσέγγιση αντιμετωπίζει γενικά τα συμπτώματα αντιδρώντας σε αυτά –για παράδειγμα, χορηγούνται αντισπασμωδικά φάρμακα για τις κράμπες, αντιεμετικά για τον εμετό, αντικαταθλιπτικά για την κατάθλιψη, ηρεμιστικά για το άγχος, αναλγητικά για τον πόνο. Η φιλοσοφία είναι ότι η ασθένεια εξαφανίζεται αν καταπολεμηθούν τα συμπτώματα –μια θεωρία που διαψεύδεται από την εμφάνιση χρόνιων συμπτωμάτων στο μέλλον.

Οι ομοιοπαθητικοί, από την άλλη πλευρά, παρατήρησαν ότι η απλή καταστολή των συμπτωμάτων σε ένα μόνο επίπεδο οδηγεί συχνά μακροπρόθεσμα σε βαθύτερα προβλήματα. Για παράδειγμα, η καταστολή του εκζέματος με κορτιζόνη οδηγεί συχνά σε άσθμα. Η συχνή χρήση αντιυπερτασικών οδηγεί σε χαμηλά επίπεδα ενέργειας, κατάθλιψη και σεξουαλική δυσλειτουργία. Όλα αυτά μπορεί να θεωρηθούν ως «παρενέργειες» των φαρμάκων, αλλά συχνά επιμένουν για μεγάλο διάστημα μετά τη διακοπή χορήγησής τους. Αντίθετα, φαίνεται να μπορούν να αποφευχθούν σε περιπτώσεις ανθρώπων που είτε δεν λαμβάνουν θεραπευτική

αγωγή ή λαμβάνουν ομοιοπαθητική θεραπευτική αγωγή.

Η ομοιοπαθητική προσέγγιση προτείνει την αντιμετώπιση κάθε ατόμου ως μιας συνολικής οντότητας, εστιάζοντας ταυτόχρονα στα ιδιαίτερα ή μοναδικά του στοιχεία. Με την κατάλληλη συνταγογράφηση, η ομοιοπαθητική θεραπευτική αγωγή ενισχύει το άτομο ως σύνολο. Ως αποτέλεσμα, τα συμπτώματα της ασθένειας υποχωρούν με φυσικό τρόπο φυσικά, καθώς αυξάνεται η ζωτική ενέργεια.

Σε ολόκληρη την ιστορία της ιατρικής, ακόμη και πριν από τον Ιπποκράτη, οι ιατροί αντιμετώπιζαν τα συμπτώματα από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες –τον Νόμο των Αντιθέτων και τον Νόμο των Ομοίων.

Σκεφτείτε ένα ασθενή που πάσχει από διάρροια. Ο αλλοπαθητικός γιατρός, σύμφωνα με τον Νόμο των Αντιθέτων, χορηγεί Kaorectate ή Paregoric για να στερεοποιήσει τα κόπρανα και να μειώσει τους σπασμούς. Ο ομοιοπαθητικός Νόμος των Ομοίων (Similia Principle) θα χορηγήσει μικρές ποσότητες μιας ουσίας που είναι γνωστή ότι προκαλεί διάρροια σε υγιές άτομο –δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στη διαδικασία να ολοκληρώσει τον κύκλο της πιο αποτελεσματικά.

Ας δούμε ένα ακόμη παράδειγμα από περίπτωση χρόνιου νοσήματος. Η αλλοπαθητική αγωγή για την κολίτιδα είναι τα στεροειδή και τα αντισπασμωδικά για την καταστολή της φλεγμονής και την εξουδετέρωση των σπασμών. Αυτά παρέχουν προσωρινή ανακούφιση και αρχική υποχώρηση των συμπτωμάτων, δεν χτυπούν όμως το κακό στη ρίζα του. Κατά συνέπεια, συχνά η ασθένεια μετατρέπεται σε χρόνια και οι πόνοι γίνονται κάθε φορά οξύτεροι, απαιτώντας μεγαλύτερες δόσεις και πιο ισχυρή θεραπευτική αγωγή.

Η ομοιοπαθητική προσέγγιση συνταγογραφεί πολύ μικρές δόσεις μιας ουσίας που έχει αποδειχθεί ότι σε υγιείς εθελοντές διεγείρει παρόμοια συμπτώματα σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού –όχι μόνο κράμπες και διάρροια, αλλά και πνευματικά/συναισθηματικά συμπτώματα, μη ανεκτικότητα σε διαφορές θερμοκρασίας, διαταραχές στον ύπνο, ακατάσχετη επιθυμία για συγκεκριμένες τροφές κ.λπ. Αυτά τα ομοιοπαθητικά σκευάσματα μπορεί να είναι απειροελάχιστες ποσότητες από *Arsenicum*, *Mercurius*, *China* ή *Lycopodium* (ένα είδος βρύων). Κάθε περιστατικό απαιτεί διαφορετικό ομοιοπαθητικό φάρμακο, αφού η θεραπευτική αγωγή είναι εξατομικευμένη για κάθε άνθρωπο ως σύνολο. Κατά κανόνα,

μετά από μια σύντομη περίοδο θεραπευτικής αγωγής, η προσέγγιση αυτή οδηγεί σε σταδιακή αλλά μόνιμη ίαση.

Επομένως, ο ομοιοπαθητικός Νόμος των Ομοίων υποστηρίζει: **Η ουσία που προκαλεί ένα φάσμα συμπτωμάτων σε ένα υγιές άτομο μπορεί να θεραπεύσει το ίδιο φάσμα συμπτωμάτων σε ένα ασθενές άτομο.** Φαίνεται έτσι να αντιτίθεται στη μέθοδο που υιοθετείται από τους ιατρούς, που προβάλλεται συχνά στις τηλεοπτικές διαφημίσεις και που διδάσκεται στα σχολεία, αποκτά ωστόσο νόημα από τη στιγμή που θεωρήσουμε τα συμπτώματα ως προσπάθειες του σώματος να θεραπεύσει τον εαυτό του.

Η ομοιοπαθητική προσέγγιση βασίζεται στην προϋπόθεση ότι ο οργανισμός, δεδομένων των γενετικών του περιορισμών και της ευαισθησίας του στις πιέσεις και την τοξικότητα, κάνει ήδη το καλύτερο δυνατό για να επιβιώσει. Με κάποιον τρόπο τα ομοιοπαθητικά σκευάσματα ενισχύουν αυτήν ακριβώς τη διαδικασία ή την καθιστούν πιο αποτελεσματική.

Σκεφτείτε ωστόσο το εξής: Θεραπευτές από κάθε γνωστό πολιτισμό ερευνούσαν πάντοτε το σύμπαν τους για να βρουν ουσίες που βοηθούν στην ίαση. Πώς μπορεί όμως να γνωρίζει κανείς ποιες θεραπευτικές ιδιότητες βρίσκονται, για παράδειγμα, στην ασπιρίνη, στην πενικιλίνη ή στα βότανα ενός τροπικού δάσους;

Το ερώτημα αυτό μελέτησε πριν από δύο αιώνες ο Σάμιουελ Χάνεμαν στη Γερμανία (Hahnemann S, 1842). Γεννημένος στην επιστημονική εποχή του Ορθολογισμού, πειραματίστηκε συστηματικά με αμφίβολες φαρμακευτικές ουσίες διενεργώντας **δοκιμές (provings)** στις οποίες υγιείς εθελοντές λάμβαναν μικρές δόσεις και κατέγραφαν στο χαρτί την παραμικρή αλλαγή –σε σωματικό, συναισθηματικό και πνευματικό/νοητικό επίπεδο. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώθηκαν σε βιβλία, διασταυρώθηκαν με βάση το σύμπτωμα και σήμερα αποτελούν τεράστιες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Οι εικόνες συμπτωμάτων που προέκυψαν αποτέλεσαν τη βάση για την αντιστοίχισή τους με την εικόνα συμπτωμάτων κάθε ασθενούς.

Μέχρι σήμερα, η ομοιοπαθητική διαθέτει ένα φάσμα περισσότερων από 2.500 συμπτωματολογιών που θεραπεύονται από ομοιοπαθητικά σκευάσματα βάσει δοκιμών και θεραπευμένων περιστατικών.

Οι δοκιμές μπορούν να θεωρηθούν σαν ένα είδος «βιο-ανάλυσης» των θεραπευτικών ιδιοτήτων μιας ουσίας. Οι υγιείς εθελοντές λαμβάνουν ένα

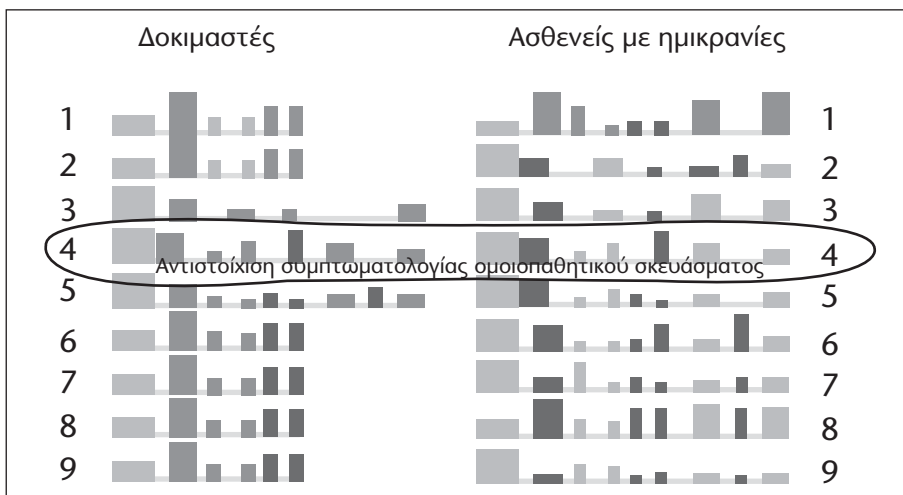
σκεύασμα με άγνωστες ιδιότητες (ή εικονικό φάρμακο κατόπιν τυχαιοποίησης) και καταγράφουν όλα τα συμπτώματα που παρατήρησαν επιλέγοντας από μια ήδη καταγεγραμμένη βάση αντιστοίχισης. Σε αυτήν την περίπτωση το ομοιοπαθητικό σκεύασμα έχει ήπια επίδραση στο νευρικό και το ανοσοποιητικό σύστημα, στην πεπτική διαδικασία, στην καρδιά κ.λπ. Μέσα από μια λεπτομερή περιγραφή και με έμφαση σε οτιδήποτε φαίνεται ως πιο ιδιαίτερο και μοναδικό, προκύπτει σταδιακά η εικόνα της συμπτωματολογίας που θεραπεύεται από το ομοιοπαθητικό φάρμακο.

Ιδιαίτερα αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μερικοί δοκιμαστές στην ομάδα δοκιμής αποδεικνύονται πιο ευαίσθητοι σε ένα συγκεκριμένο ομοιοπαθητικό σκεύασμα από άλλους. Το άτομο που έχει ευαισθησία εμφανίζει πολύ συγκεκριμένα και χαρακτηριστικά συμπτώματα, ιδιαίτερα στο επίπεδο συναισθημάτων, ονείρων και αντίληψης. Άλλοι δοκιμαστές πάλι εμφανίζουν κυρίως σωματικά συμπτώματα πιο γενικής φύσεως.

Το φαινόμενο των δοκιμών μπορεί να θεωρηθεί ως ένα παράδειγμα **συντονισμού**. Αν ένας δοκιμαστής συντονιστεί σε μεγάλο βαθμό ευαισθησίας με το ομοιοπαθητικό σκεύασμα, τότε η εικόνα συμπτωμάτων που προκύπτει είναι πιο πλούσια και πιο εξατομικευμένη. (Η έννοια του συντονισμού θα εξεταστεί πιο λεπτομερώς στα Κεφάλαια 3, 4, και 5.)

Αναλογιστείτε την πλευρά του ασθενούς στην εξίσωση των Ομοίων. Ανεξάρτητα από τη γενετική προδιάθεση και τις πιέσεις του περιβάλλοντος, το σύστημα κάθε ασθενούς αντιδρά με μοναδικό τρόπο. Κάτω από τις ίδιες συνθήκες, κάποιος ασθενής εμφανίζει ημικρανίες, ένας άλλος υπέρταση και ένας τρίτος κρίσεις πανικού. Ο καθένας διαθέτει μια μοναδική «συχνότητα συντονισμού» ή ένα μοναδικό δυναμικό που εκδηλώνεται στη ζωή κάτω από συνθήκες πίεσης. Η πλήρης και συγκεκριμένη εικόνα των συμπτωμάτων που προκύπτουν είναι αυτή που θα πρέπει να «καλυφθεί» από τη συμπτωματολογία που θεραπεύεται από ομοιοπαθητικά φάρμακα για να υπάρξει ίαση.

Στην ομοιοπαθητική συχνά μιλάμε για την αντιστοίχιση της συμπτωματολογίας που θεραπεύεται από το ομοιοπαθητικό φάρμακο με τη συμπτωματολογία του ασθενούς. Στην πραγματικότητα αυτό που αντιστοιχίζεται δεν είναι «η συμπτωματολογία που θεραπεύεται από το ομοιοπαθητικό σκεύασμα», αλλά η εικόνα που περιγράφεται από τους δοκιμαστές υπό την επήρεια του ομοιοπαθητικού σκευάσματος (Σχ. 1.)

ΣΧΗΜΑ 1. Η αντιστοίχιση του «ομοιοπαθητικού σκευάσματος» είναι στην πραγματικότητα το συνταίριασμα του τύπου των συμπτωμάτων (εμφανίζονται σαν μπάρες) που προκαλείται σ' έναν δοκιμαστή πολύ ευαίσθητο (δοκιμαστής #4 από τους 9 στα αριστερά) με έναν όμοιο τύπο συμπτωμάτων ενός ασθενούς (ασθενής #4 στα δεξιά) που υποφέρει από ημικρανίες. Ο ευαίσθητος δοκιμαστής *συντονίζεται* με τον ασθενή που χρειάζεται το ίδιο ομοιοπαθητικό σκεύασμα. Οι υπόλοιποι έχουν μικρότερο βαθμό αντιστοίχισης.

Προτιμώ αυτόν τον τρόπο περιγραφής της διαδικασίας –ομοιοπαθητική είναι η αντιστοίχιση ανθρώπων (δοκιμαστές) με ανθρώπους (ασθενείς). Ο συντονισμός στην ουσία γίνεται μεταξύ ανθρώπων. Αντίθετα, η αλλοπαθητική συχνά βασίζεται σε πειράματα που γίνονται σε ζώα για να καθορίσει την αποτελεσματικότητα των φαρμάκων, κάτι που τελικά μπορεί να είναι μια πολύ γενική διαδικασία προσέγγισης.

Δυναμοποίηση ομοιοπαθητικού σκευάσματος

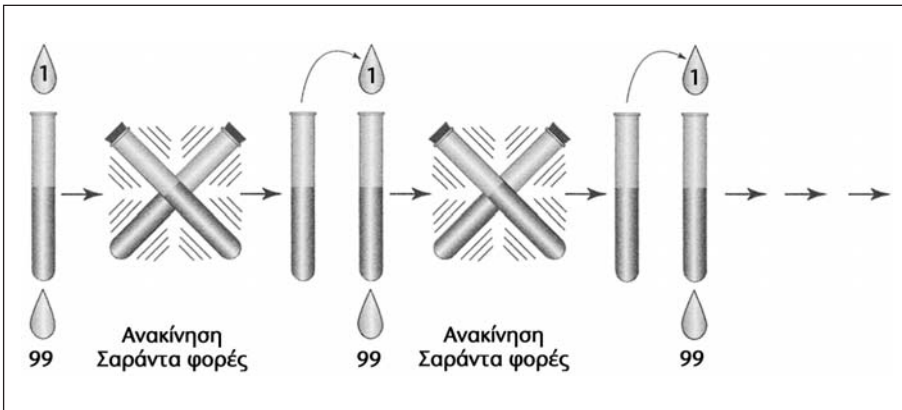
Το επόμενο πρόβλημα του Σάμιουελ Χάνεμαν ήταν: Πώς μπορεί κάποιος να δοκιμάσει δηλητηριώδεις ή ισχυρές ουσίες σε υγιείς ανθρώπους –πόσο μάλλον να τις χορηγήσει σε ασθενείς;

Μετά από δέκα χρόνια πειραμάτων, ο Χάνεμαν ανέπτυξε μια διαδικασία που την περιέγραψε ως **δυναμοποίηση** –διαδοχικές αραιώσεις της

αρχικής ουσίας στις οποίες παρεμβάλλεται έντονη ανακίνηση. Συγκεκριμένα, ένα αλκοολούχο βάμμα της αρχικής ουσίας (φυτό, μέταλλο, ζωικό προϊόν) αραιώνεται σε αναλογία 1:100. Το φιαλίδιο ανακινείται έντονα (με τη δύναμη κρούσης σε ένα δερματόδετο βιβλίο) για 40 ή περίπου τόσες **ανακινήσεις/σεισείς**. Το διάλυμα αυτό στη συνέχεια αραιώνεται ξανά με αναλογία 1:100 και ανακινείται. Και η διαδικασία αυτή συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο.

Ο Χάνεμαν και ομοιοπαθητικοί μετά από αυτόν ανακάλυψαν εμπειρικά ένα εκπληκτικό γεγονός, **όσο περισσότερο ανακινείται και αραιώνεται ένα ομοιοπαθητικό σκεύασμα, τόσο αυξάνεται η θεραπευτική του δύναμη** (με την προϋπόθεση ότι έχει γίνει ακριβής αντιστοίχιση για την επιλογή του σκευάσματος σύμφωνα με τον Νόμο των Ομοίων), **ενώ ταυτόχρονα μειώνεται η τοξικότητά του** (Hahnemann S, 1842).

Αυτή η παρατήρηση είναι πραγματικά εκπληκτική, αν σκεφτεί κανείς ότι η αναζήτηση μεθόδων αύξησης της θεραπευτικής δύναμης με ταυτόχρονη μείωση της τοξικότητας ενός σκευάσματος μπορεί να παρομοια-

ΣΧΗΜΑ 2. Η διαδικασία της «δυναμοποίησης» του ομοιοπαθητικού σκευάσματος. Μια σταγόνα αρχικής ουσίας διαλύεται σε 99 σταγόνες νερό. Το φιαλίδιο ανακινείται («σειείται») 40 φορές. Στη συνέχεια μία σταγόνα αυτού του διαλύματος αραιώνεται σε άλλες 99 σταγόνες νερό, το διάλυμα που προκύπτει ανακινείται... Και η διαδικασία μπορεί να συνεχιστεί επ' άπειρον.

στεί με το κυνήγι του Άγιου Δισκοπότηρου που όλες οι μορφές ιατρικής αναζητούσαν στη διάρκεια της ιστορίας της! Ο ίδιος ο Χάνεμαν πιθανότατα δεν μπορούσε να εξηγήσει πως λειτουργούσε αυτό. Πράγματι, ο ακριβής μηχανισμός ανακαλύφθηκε μόλις τα τελευταία χρόνια με την έρευνα της κβαντικής ηλεκτροδυναμικής.

Ακόμη πιο εκπληκτικό είναι το γεγονός ότι κάτι τέτοιο φαίνεται να μπορεί να συνεχιστεί επ' αόριστον. Η αραιώση πέραν του σημείου στο οποίο δεν υπάρχει πλέον μόριο της αρχικής διαλυτής ουσίας συνεχίζει να αυξάνει τη θεραπευτική δύναμη του ομοιοπαθητικού σκευάσματος χωρίς την ύπαρξη τοξικότητας! Μέχρι σήμερα, κάτι τέτοιο φαίνεται να αψηφά τους γνωστούς νόμους της χημείας. Το Κεφάλαιο 3 θα αποκαλύψει τον πραγματικό μηχανισμό της δημιουργίας δομών συνάφειας στο νερό, που πραγματικά δεν απαιτούν την παρουσία της αρχικής διαλυτής ουσίας.

Αληθινές μαρτυρίες

Κάθε θερμόαιμος σκεπτικιστής θα έθετε εύλογα το ερώτημα: «Και εμείς πώς ξέρουμε ότι κάτι τέτοιο θα έχει πράγματι αποτέλεσμα;»

Το ερώτημα αυτό έχει μια λογική βάση. Την πιο προφανή απάντησή μας τη δίνουν αληθινά περιστατικά ασθενών. Υπάρχουν πράγματι οι καθιερωμένες διπλά τυφλές ελεγχόμενες μελέτες οι οποίες απαριθμούνται στο επόμενο κεφάλαιο. Για έναν αληθινό ιατρό όμως –και για τους περισσότερους ανθρώπους που αναζητούν βοήθεια– τα αληθινά περιστατικά ασθενών που δεν επιδέχονται διαφορετική ερμηνεία παρέχουν πιο πειστικά επιχειρήματα από όλες αυτές τις μελέτες.

Επιτρέψτε μου να σας περιγράψω ορισμένα περιστατικά από την εμπειρία μου. Ομολογουμένως πρόκειται για πολύ απλές, διόλου εξεζητημένες συνταγογραφήσεις, αλλά αρκούν για περιγράψουν πλήρως το φαινόμενο. Οι περισσότερες περιπτώσεις, τόσο οι οξείες όσο και οι χρόνιες, εμφανίζονται διάσπαρτα μέσα στο βιβλίο στα πλευρικά τμήματα των σελίδων.